

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY
2013 /2014 – MEGYEI FORDULÓ
JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

<p>1. Válaszolj a kérdésekre! a) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> b) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i></p>	a b 1/2	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">Nem megoldott feladatelem.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">Megoldott feladatelem.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Egy feladatelem megoldott a kettőből.</div>
--	--	---

Egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

A teszt eredménye, vagyis a versenyző teljesítménye az összes jól megoldott feladatelem (item) számával lesz egyenlő.

1.1. feladat

a)		A	T	H	E	N	A	E	U	M														
b)	É	R	D	E	K	E	G	Y	E	S	Í	T	É	S										
c)				K	I	T	A	I	B	E	L		P	Á	L									
d)			C	E	N	T	R	A	L	I	S	T	Á	K										
e)	B	R	U	N	S	Z	V	I	K		T	E	R	É	Z									
f)										F	Ö	I	S	P	Á	N								
g)							K	O	N	Z	E	R	V	A	T	Í	V							
h)							L	I	B	E	R	Á	L	I	S									
i)										K	E	R	E	S	K	E	D	Ö	K		H	Á	Z	A
j)							S	E	M	M	E	L	W	E	I	S		I	G	N	Á	C		
k)										C	S	I	L	L	A	G	D	A						
l)										E	G	R	E	S	S	Y		G	Á	B	O	R		
m)	H	E	L	Y	T	A	R	T	Ó	T	A	N	Á	C	S									

n)

1.2. feladat

o) Választott képviselőkől álló törvényhozó testület (országgyűlés.)

o) item: Minden tartalmilag helyes válsz elfogadható.

összesen 15 pont

2. feladat

A helyes számsorrend:

Pontozás:

a) Az első törvény megállapítása helyes: A Magyar Tudós Társaság felállítása 1 pont

b) Az utolsó törvény megállapítása helyes: Az ősiség törvényének eltörlése 1pont

c) A többi 5 (köztes) törvény helyes sorrendje: 3 pont

c) item: Emelt pontszámú item. Csak akkor megoldott, ha a 4 törvény sorszámozása helyes.

A feladat megoldása ebben az esetben 3 pontot ér.

Minden más esetben (akár egy hiba esetén is) az item nem megoldott, csak 0 pont adható.

összesen 5 pont

3. feladat

- a) A Pesti forradalom vagy Tüntető tömeg a pesti Városháza előtt
- b) B A népképviseleti országgyűlés megnyitása Pesten (a Redout vagy Vigadó épületében)
- c) C Kossuth (és István nádor) Bécsben
- d) D A császári csapatok bevonulása Pestre
- e) E A kápolnai csata

a)-e) itemek: Csak akkor megoldottak, ha az esemény és a helyszín megadásával válaszolt a versenyző.

összesen 5 pont

4. feladat

A hiányzó szavak a következő sorrendben szerepelnek:

- a) független
- b) uralkodó
- c) alkotmányos királyság
- d) rendi gyűlést (országgyűlést)
- e) népképviseleti országgyűlés
- f) országgyűlésnek
- g) cenzushoz
- h) közbecsület

összesen 8 pont

5. feladat

- a) A párizsi forradalom hírére Kossuth megfogalmazta felirati javaslatát vagy történelmi jelentőségű indítvánnyal lépett fel az alsótáblán (az alsótábla kerületi ülésén.)
- b) A bécsi forradalom megsegítésére (Bécs felmentésére) későn induló magyar sereg Schwechatnál vereséget szenvedett.
vagy Mire a tétovázó magyar sereg megindult Bécs felmentésére, Windisch-Grätz átcsoportosította erőit Bécs alá és Schwechatnál vereséget mért a magyar seregre.
vagy Windisch-Grätz schwechati győzelme után a bécsi forradalmat is leverte.
- c) Az áprilisi törvényeket szentesítő V. Ferdinándot lemondatták trónjáról.
- d) Válaszul az olmützi alkotmányra a debreceni országgyűlés kimondta a Habsburg-ház trónfosztását és/vagy Magyarország függetlenségét.
- e) Haynau az aradi kivégzéseket a bécsi forradalom vagy Latour halálának első évfordulójára időzítette.

*a)-e) ítemek: Csak akkor megoldottak, ha válaszban mindkét eseményre utalt a versenyző.
Minden tartalmilag helyes válasz elfogadható.*

összesen 5 pont

6. feladat

- a) (Tolna megyei nemesi családból származott ...) Perczel Mór D
- b) (Honvédtábornok ...) Klapka György A
- c) (Angliai születésű ...) Guyon Richárd B
- d) (A márciusi ifjak egyike ...) Vasvári Pál C

Pontozás:

a), b), c), d), ítemek pontozása:

- a versenyző megnevezte a személyt 1 pont
- a versenyző beírta a személyhez tartozó betűjelet 1 pont
- a versenyző a nevet és betűjelet is megadta 2 pont

összesen 8 pont

7. feladat

- a) Ktől kapta gróf Batthyány Lajos miniszterelnöki kinevezését?
A) V. Ferdinándtól B) József nádortól C) István nádortól
- b) Melyik volt a legnagyobb címletű Kossuth-bankó?
A) ötforintos B) ötvenforintos C) százforintos
- c) Melyik miniszteri tárcát töltötte be a Batthyány- és a Szemere - kormányban ugyanaz a személy?
A) az igazságügyit B) a belügyit C) a vallás-és közoktatásügyit
- d) Kik fogalmazták meg követeléseiket az 1848. májusi lipótszentmiklósi nemzeti gyűlésen?
A) a szerbek B) a szlovákok C) a románok
- e) Ki volt az erdélyi román felkelők vezére?
 A) Avram lancu B) Nicolae Bălcescu C) Josip Rajačić
- f) Melyik városokban működött az Állami Országos Fegyvergyár?
 A) Pesten B) Nagyszebenben C) Nagyváradon
- g) Kinek helyes a kiküldetési helyszíne?
A) Szalay László, Párizs
B) Teleki László, Frankfurt
 C) Teleki László, Párizs
- h) Melyik huszárezred felszereléséhez tartozott a pörge kalap és a karikás ostor?
A) Lehel B) Bocskai C) Hunyadi
- i) Kik harcoltak az ozorai ütközetben?
A) Teleki Ádám B) Perczel Mór C) Görgei Artúr
- j) Hol „dörgött az ágyú” négy napig Petőfi szerint?
A) Nagyszeben s Déva közt B) Vizakna s Déva közt C) Dés s Vizakna közt
- k) Ki és mikor mondta magyar seregről? „*Ez nem egy szedett-vedett lázadó csorda. Ez egy hadsereg.*”
A) Windisch-Grätz, az isaszegi csata után B) Ferenc József, az isaszegi csata után C) Windisch-Grätz, a schwechati csata után
- l) Hol hívta „egy kis nyúl vadászatra” katonáit Schlik tábornok?
 A) Hatvannál B) Vácnál C) Nagysallónál
- m) Melyik csatában állt a „húsvéti bárány” a magyarok oldalára?
A) tápióbicskei B) isaszegi C) váci
- n) Ki előtt tette le a fegyvert Görgei Artúr?
A) Paszkievics előtt B) Rüdiger előtt C) Haynau előtt
- o) Melyik erőd tartott ki legtovább?
 A) Komárom B) Pétervárad C) Arad

a)-o) itemek: Egy-egy feladatelem akkor és csak akkor megoldott, amennyiben a fent jelölteket és csak azokat karikázta be a versenyző.

e),g) itemek: Csak akkor megoldottak, ha a versenyző is mindkét betűjelet bekarikázta.

összesen 15 pont

8. feladat
8.1.

Helyszín	Esemény
Karlóca	a) Szerb nemzeti gyűlés.(1848.május 13-15.)
Balázsfalva	b) Erdélyi román nemzeti gyűlés.(1848.május15-17.)
Ozora	c) Jellasics mellékoszlopának megsemmisítése.(1848. október 7.)
Piski	d) Bem a piski hídnál megállította Puchner csapatait.(1849. február 9.)
Szolnok	e) Damjanich győzelme. (Szolnok visszafoglalása. A tavaszi hadjárat nyitánya.1849. III.5.)
Tápióbicske	f) Görgei (és Damjanich) győzelme Jellasics (utóvédje) felett. (Klapka katonái megfutamodtak, Damjanich visszafoglalta a Tápió hídját, majd kiűzte a faluból a határőröket. Sebők Alajos és Riedsel őrnagy párbaja.1849.ápr.4.)
Szeged	g) A magyar kormány székhelye. (vagy Kossuth itt mondta toborzójának egyetlen fennmaradt beszédét. vagy 1849. február 11-én a magyar csapatok visszaverték a szerb támadást. vagy Szemere Bertalan előterjesztette a nemzetiségi törvényjavaslatot 1849. július 28-án.vagy Dembinski feladta a várost 1849. augusztus 3-5. között vívott szeged-szőregi csatában.)
Temesvár	h) Haynau (döntő) győzelme (Dembinski ill. Bem felett.1849. augusztus 9.)

a)-h) *itemek: Minden tartalmilag helyes megfogalmazás elfogadható.*

8.2.

- i) Karlóca jelölése
- j) Balázsfalva jelölése
- k) Ozora jelölése
- l) Piski jelölése
- m) Szolnok jelölése
- n) Tápióbicske jelölése
- o) Szeged jelölése
- p) Temesvár jelölése

összesen 16 pont

9. feladat (Esszé)

Kötelező elemek:

- a) Térben elhelyezi a versenyző a témát (Magyarország vagy Magyar Királyság vagy Habsburg Birodalom)
- b) Időben elhelyezi a versenyző a témát: Széchenyi 1825. évi felajánlása vagy a Hitel 1830.évi megjelenése (vagy az 1832-36-os országgyűléssel kezdetét veszi a reformkor.)
- c) Kossuth az 1840-es években válik az ellenzék vezéralakjává.
- d) Megszerkesztettség (a bekezdések jelöltek.)
- e) Helyesírás (nincs durva helyesírási hiba, a hibák száma legfeljebb 4-5 db.)

Forráshasználat és következtetések levonása:

- f) A földesúri gazdálkodás (nagybirtok) korszerűsítéséhez **Széchenyi** szerint hitelre van szükség.
- g) El kell törölni a hitel felvételét akadályozó ösiség törvényét.
- h) Mindenkinek lehessen földtulajdona, mindenkit birtokképpé kell tenni.
- i) Ha mindenki birtokos lehet, akkor a törvény előtt is legyen mindenki egyenlő.
- j) **Kossuth** politikai programjának egyik legfőbb pontja a kötelező örökváltság törvénybe iktatása.
- k) Az átalakulás vezető erejének a köznemességet tartotta.
- l) A két politikus programjának különbségei kettőjük vitájához vezetett. (Kelet népe, Felelet)
- m) **Széchenyi** az átalakulást lassabban képzei el, félti az eddig elért eredményeket.
- n) A reformokat az osztrák kormányzattal együttműködve gondolja megvalósítani.
- o) **Kossuth** nagyobb önállóságot akar.

Lehetséges tartalmi elemek:

- p) Mindketten egyetértenek a végcélban, a polgári Magyarország megteremtésében.
- q) Széchenyi elismeri Kossuth tehetségét és jóakarátát, Kossuth a „legnagyobb magyarnak” nevezi Széchenyit.
- r) **Széchenyi** programadó művei: Hitel, Világ, Stádium.
- s) Gyakorlati alkotásaival a nemzet felemelkedését szolgálja.
- t) A mezőgazdaság fejlesztését tartja elsődlegesnek.
- u) A reformokat az arisztokrácia vezetésével kívánja megoldani.
- v) **Kossuth** a Pesti Hírlapban fejti ki programját.
- w) A hazai ipar fejlesztésére megalakítja a Védegyelet vagy védővámok felállítását szorgalmazza.

Összehasonlítás különböző szempontok alapján

Széchenyi István	Összehasonlítási szempont	Kossuth Lajos
KÜLÖNBSEGEK		
nagybirtokos arisztokrata	származás	birtoktalan kisnemes (vagy köznemesi származású)
1820-as, 1830-as évek	közéleti szereplés fő időszaka	1840-es évek
főnemesség (arisztokrácia) – a tömegek kizárása	fő társadalmi bázisa a reformoknak	köznemesség
gazdasági, majd politikai	a reformok bevezetésének sorrendje	politikai, majd gazdasági
lassú, szerves fejlődés	a fejlődés üteme, módja	gyors, radikális változtatás
konfliktusok kerülése a reformok érdekében	Habsburg Birodalomhoz fűződő viszony	konfliktusok vállalása a reformok érdekében
mérsékelt konzervatív	politikai nézet, eszmeiség	liberális
önkéntes örökváltság (bérmunkások alkalmazása)	jobbágykérdés	kötelező örökváltság (állami kárpótlással)
részleges	közteherviselés	teljes
kímélet, türelem, megnyerni a magyar államegységeknek a nemzetiségeket	nemzetiségi kérdés	jogkiterjesztés révén megnyerni a nemzetiségeket, erős magyar nemzetállam
AZONOSSÁGOK		
	jobbágyfelszabadítás	
	ösiség eltörlése	
	Habsburg Birodalmon belüli függetlenség	
	polgári átalakulás (feudalizmus felszámolása)	
	gyakorlati tevékenység	

f-w itemek: Ha nem összehasonlítást végez a versenyző, akkor 2 helyes állítás után kap egy itemet.

Egyéb helyes tartalmi állítás is elfogadható!

összesen 23 pont

Elérhető maximális pontszám: 100 pont